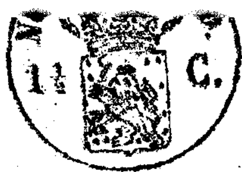
Nº. 2122.

# DE TIJD.







## NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

*Dieu et mon droit.*

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 15 APRIL.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 14 April.

Er komt ons dezen morgen onder de oogen: *Een brief aan een katholijken vriend, die ook wel door protestanten mag gelezen worden*, uitgegeven *te Amsterdam bij J. Noordendorp*, Pijpenmarkt en onderteekend: *Amsterdam 12 April* 1854, ANONYMUS. De brief is geschreven door een Protestant, die den vrede lief heeft en de vereering des gekruisigden behartigt. Hij wenscht *Goeden Vrijdag* gevierd te hebben in de stille rust des gebeds en der overweging, en geeft daarom het verlangen te kennen, dat een volgend jaar, bij de tweede verjaring der April-beweging, alle Christenen van alle gezindheid, dat is, Protestanten en Katholieken, zich mogen vereenigen in een gezamenlijk adres aan den stedelijken Raad, met verzoek, om op *Goeden Vrijdag* beurs en markt te sluiten.

Wij gelooven niet dat er onder onze geloofsgenooten, dat er onder de Katholieken iemand ligtelijk zal worden gevonden, die tegen de rustige viering van *Goeden Vrijdag* bezwaar zal inbrengen. Veeleer meenen wij dat op *Goeden Vrijdag*, die steeds als een bijzondere dag, eenig in het jaar, door de Katholieken is gevierd, gaarne ook door onthouding van beurs- en marktdag zal worden bevorderd.

De schrijver van den *brief*, die niet goed bekend schijnt met hetgeen de godsdienstige viering der geheimenissen der verlossing onder de Katholieken aangaat, heeft die hoop niet of slechts zeer flaauw. »Ik weet wel, zoo schrijft hij, dat het tot de vrome wenschen behoort, die nog ver van hunne vervulling zijn, dat gij in uwe kerk dien gewigtigen dag, ook met uitzondering boven alle heilige dagen, met ons vieren *mag*." [illegible] verder vraagt hij: »Waarom zou het dan met uwe overtuiging strijden, dat gij op den sterfdag van onzen Heer, in de algemeene rust en stilte deel naamt, met terzijdestelling van uwe stoffelijke belangen op dien dag?"

Hoe komt de schrijver op het denkbeeld, dat *de Katholiek den Goeden Vrijdag*, ook met uitzondering boven alle heilige dagen, *in zijne kerk niet vieren mag*, terwijl juist de Katholieken *dien dag altijd, overal* en *ten allen tijde* in hunne kerk gevierd hebben en nog vieren en altijd vieren zullen, met uitzondering boven alle heilige dagen van het gansche jaar?

*Goede Vrijdag*, wel is waar, is voor de Katholieken geen feestdag. Hoe toch zou op den dag des lijdens van den Godmensch feest kunnen worden gevierd? Is Zijn dood des kruises onze verlossing, is het kruis van Christus onze roem; niemand nogtans zal vreugdezangen aanheffen aan den voet van dat kruis op den dag, dat daaraan gestorven is het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt.

Goede Vrijdag is voor de Katholieke Kerk een eenige dag in het jaar. Weken vooruit vasten de geloovigen, tot voorbereiding van dien dag. Weken vooruit strekken de plegtigheden van den vastentijd daarheen, en hoe meer men den Goeden Vrijdag nabij komt, hoe meer ook alles in de Kerk daarop wijst. De gansche vasten door, van het begin, dat met de teekening onzer voorhoofden met assche aanvangt, tot op Witten Donderdag-avond, waar het onbloedige offer vóór het bloedige des kruises herdacht wordt, hoort men van onze predikstoelen het lijden van Christus in overwegingen aan het volk voorgesteld. En zoo loopt bij ons alles zamen om Goeden Vrijdag waardiglijk te vieren, als een dag gelijk er geen andere in het kerkelijk jaar voorkomt.

Met der daad, treedt de kerken binnen op Goeden Vrijdag. Er is daar geen feest, neen, maar rouw. De altaren zijn ontsierd en de tabernakelen ledig; de orgels, zangen, de torenklokken rusten met de altaar schellen, [illegible] door doffe hamerslagen vervangen zijn.

De priester verschijnt in treurgewaad. Hij valt neêr aan den voet van het altaar, en bidt, op den grond uitgestrekt, in diepe en onbewegelijke stilte. Als hij het altaar bestijgt, het is niet om het H. Sakrificie op te dragen. Onder al de dagen van het jaar is *Goede Vrijdag* de eenige dag, waarop nergens, door de gansche wereld, het H. Misoffer zal verrigt worden. De Kerk treurt bij Christus onder 't kruis, en hare bedienaren, om den pijnlijken dood van onzen Verlosser te herdenken, storten gebeden en verzuchtingen van medelijden, van bewondering, van liefde en van dankbaarheid, allen uitgedrukt in de klaagtoonen van eene jammerlijke smart. De profeeten worden geraadpleegd, en uit het Evangelie van Joannes het lijden verkondigd. Aanstonds volgen vurige gebeden, waarin afzonderlijk Gods genaden worden afgesmeekt over alle menschen en belangen der wereld, over de Katholieken, over onze afgedwaalde broeders, over de Joden en over de Heidenen, opdat allen deel erlangen aan de verdiensten van Christus door Zijn kruis.

En dat kruis nu, in de laatste dagen door purpere kleeden bedekt, wordt langzamerhand voor het volk ontbloot, middelerwijl de Priester zegt: Ziedaar het kruishout, waaraan de Zaligmaker der wereld gehangen heeft. Allen vallen neer, elkander tot vereering uitnoodigende. En met ontschoeide voeten treedt men het kruis, daarvoor driemaal eerbiedig neerknielende, te gemoet om zich uitgestrekt op den grond te werpen en het te vereeren door den kus der liefde. Treffende plegtigheid, die zelden door iemand met onbetraande oogen verrigt wordt!

Daarna vangt onder begeleiding van den standaart des kruises, een optogt aan naar het H. Sakrament, dat op *Witten Donderdag* bewaard is, en, onder droevige zangen naar het altaar overgebragt, door den priester genuttigd wordt. Daarmeê is de ochtenddienst besloten. Het altaar wordt ontkleed, de tabernakelen ten halve geopend en de kerk in stilte verlaten.

Is zulke plegtigheid niet een waardige viering van den Goeden Vrijdag? [illegible] niet tot het hart der geloovigen? En welke predikatie is in staat om [illegible] te verhoogen van [illegible] geschiedt?

Wij zwijgen nu verder van den kruisweg, die veelal des namiddags of des avonds in onze kerken, hetzij door individueele personen, hetzij door de vereenigde gemeente gezamenlijk gedaan wordt. Wij zwijgen van de kruiszangen, door de priesterkoren in menige kerk aangeheven, waar de treurklagten van Jeremias door de gewelven galmen. Wij hebben genoeg gezegd, om te doen zien, dat de Katholieke Kerk *Goeden Vrijdag* waardiglijk viert. Als er ten onzent iets aan ontbreekt, dan is het omdat onze tempels te klein zijn, onze bevolking vermengd is, en de stormen der laatste eeuwen niet hebben nagelaten schadelijk te werken ook op de Katholieken.

Maar de Kerk schrijft niet voor, dat men zich onthouden zal van slafelijken arbeid. Zij handelt daarin zeer wijsselijk. Weinigen zijn geschikt, om een ganschen dag in stille overweging door te brengen. En dewijl Goede Vrijdag een dag van rouw is zoo als geen ander ooit zijn kon, zoo heeft de Kerk liever gehad geen slafelijken arbeid te verbieden, dan aan velen de gelegenheid te geven tot uitspanning en vermaak, gelijk zulks het volk, zoo het betamelijk geschiedt, op feestdagen, die vreugdedagen zijn, regtmatiglijk zoekt. Overigens, de arbeid is de straf der zonde. Daarom kan op den dag, dat Christus voor onze zonde stierf, die arbeid niet onbetamelijk zijn. Daardoor toch boeten wij ook op dien dag voor de zonden, waarvoor Christus Zijn bloed heeft vergoten.

Maar niets belet, dat de arbeid zich bepale tot huisselijken arbeid, in den stillen kring des familielevens, opdat de geest niet afgetrokken worde van de groote gebeurtenis op Goeden Vrijdog voltrokken; en wel verre dat in die stille rust der godsdienstige afzondering iets zou zijn dat strijdt met ons geweten, zoo is daarentegen onze Kerk verlangend, dat wij haar betrachten, en ieder opregt Katholiek uit eigen beweging geneigd, om zich zoo veel mogelijk aan zijn godsdienstige overwegingen over te geven, en zich te ontrekken zoo veel mogelijk aan de groote openbare zorgen des levens. Ook ons alzoo zal het welkom zijn, als *Goede Vrijdag* voortaan beurs en publieke markt sluit.

---

Betreffende de boven genoemde brochure schrijft ons een vriend het volgende:

»Een protestantsche »*anonymus*" heeft dezer dagen aan een ongenoemden katholieken vriend »een brief" geschreven, die niet geheel onopgemerkt mag blijven, hoe beknopt zijn schrijven ook zij. In de zeven bladzijden druks, welke hij openbaar maakt, worden toch vrij wat zaken door hem aangeroerd, omtrent eene enkele van welke vooral hij een wederwoord verwachten mag.

»Dat wij ons tot het beantwoorden van een enkel punt uit zijn schrijven bepalen, verwondere hem niet. De briefstijl laat vrijheden toe, welke wij ons niet mogen veroorloven. In een brief mogen de dingen slechts even aangeroerd en behoeven zij niet in 't breede ontwikkeld te worden. Vandaar dan ook, dat »*anonymus*," als men zegt, van den hak op de tak mag springen, zonder dat wij er hem een verwijt van kunnen maken, en dat zijn vlugtig bespreken van de verschillendste en ernstigste onderwerpen hem niet te zeer ten kwade mag worden geduid. Doch wij, die geen brief, maar eene teregtwijzing te schrijven hebben, zouden wij ons met dezelfde beknoptheid van de behandeling van al die vele punten kunnen afmaken, over welke »anonymus" in twee woorden zijn oordeel uitspreekt? Kunnen wij met twee woorden volstaan, om tegen hem onze zienswijze te motiveeren over de April-beweging, over de Oostersche quæstie, over de ijselijkheden des oorlogs en de zegeningen van den vrede, over de dagelijksche twisten in het hervormd kerkgenootschap, »die betrekkelijk van zoo veel minder gewigt zijn (?!!)" over de godsdienstige verdraagzaamheid, over het vieren van den Goeden Vrijdag, en over al die andere zaken meer, waaromtrent »*anonymus*" aan zijn katholieken vriend zijne meening blootlegt? Een apodiktiesch stellen moge aan een briefschrijver ten goede worden gehouden: een even apodiktiesch tegenstellen is ons niet vergund; en daarom laten wij dan ook het meeste uit [illegible], om ons slechts met een paar punten, daarin behandeld, bezig te houden.

»Zoo wij »*anonymus*" uit zijn schrijven mogen beoordeelen, dan is hij een goed, gemoedelijk mensch, vijand van alle twist en verdeeldheid, afkeerig van de formulieren-slavernij en toch geen Groninger, opregt vereerder van Christus' godheid, en, om kort te gaan, minder ver verwijderd van de katholieke beginselen, dan hij-zelf welligt erkennen zou. Desniettemin vervalt hij echter nu en dan in onregtvaardigheden, welke hij blindweg minder gemoedelijke ijveraars nazegt, doch waarin wij niet kunnen berusten. Op blz. 2 reeds slaakt hij, bijv. deze verzuchting: »Ach! waarom moeten in Noord-Brabant en elders de beide Christelijke kerken nog zoo scherp tegen elkander over staan!... Waarom wordt de zucht tot versterking der strijdkrachten, door min gepaste middelen, ter vermeerdering der gemeenteleden, nog zoo zeer bevorderd! Ach! dat wij bij al het goede van onzen tijd nog niet geleerd hebben de vrijheid van het geweten te eerbiedigen! En dan al die booze tijdschriften, waardoor onze godsdienstige verschillen altijd levendig gehouden worden!" Aldus »*anonymus*," wiens gemoedelijkheid door ons niet betwijfeld wordt, doch wiens beschuldigende taal, in zoo verre zij de Katholieken geldt, des ondanks zachtst genomen onregtvaardig is. Dat het Katholicismus staat tegenover het Protestantismus, is onbetwistbaar; Het Katholicismus is, als de waarheid, één en uitsluitend. Doch waaruit blijkt dat *de Katholieken* een strijdlustig leger uitmaken? dat *hunnerzijds* »min gepaste middelen ter vermeerdering der gemeenteleden" aangewend worden? dat zij de vrijheid van het geweten niet eerbiedigen? dat door *hunne* tijdschriften »de godsdienstige verschillen levendig worden gehouden?" Men mag zulke beschuldigingen, ook niet in een brief, uitspreken zonder bewijs: blijft het bewijs achterwege, dan verdienen die beschuldigingen eene qualifikatie, welke wij op het schrijven van »*anonymus*" liefst niet toepasselijk willen maken.

Het tweede punt, dat wij in het schrijven van »*anonymus*" willen releveeren, is de door hem besproken viering van den Goeden Vrijdag. Hij is daarmede zeer ingenomen en stelt zijn »katholieken vriend" voor, dat »wij eens binnen het tweemaal verjaren der April-beweging ons met het beste deel der leden van al onze verschillende kerkgenootschappen te zamen vereenigen tot eene dergelijke voordragt aan onzen gemeenteraad, als waarvan de Zwollenaars het prijselijk voorbeeld gegeven hebben." Wat ons betreft, wij zeggen op dit voorstel

van gansscher harte *ja* en *amen!* Zoo zal dan immers door ons die dag der dagen kunnen doorgebragt worden in den geest, waarin hij, niet nú voor het eerst, maar van der Apostelen tijden af, door de Kerk en insgelijks door de meeste katholieke huisgezinnen gevierd wordt. »Geene beurs of markt op den *Goeden Vrijdag*:" het verheugt ons dat de Protestanten daartoe het initiatief genomen hebben. Hadden de Katholieken het gedaan, het ware waarschijnlijk zonder effekt gebleven. Nu de Protestanten zich daartoe beijveren, hebben de aangewende pogingen kans van slagen, en de Katholieken zullen, ongetwijfeld, niet de laatsten of de minst ijverigen zijn om er van te profiteeren. Moge slechts, en daarmede besluiten wij, de viering van den Goeden Vrijdag zoo vele Protestanten, als er zijn, die niet eens meer schijnen te weten van welke gebeurtenis op dien dag de herinnering gevierd wordt, tot nadenken en tot inkeer brengen."

---

Men schrijft ons uit 's Hertogenbosch dd, 13 April:

»Eene der schoonste plegtigheden onzer H. Godsdienst heeft heden hier plaats gehad, een plegtigheid, die nog daarenboven werd opgeluisterd door plaatselijke en tijdelijke omstandigheden. Sedert 1629, als wanneer voor het laatst, door Michael Ophovius, Bisschop van 's Hertogenbosch in de kathedraal van S. Jan, de H. Oliën op Witten Donderdag gewijd zijn, is heden in diezelfde kathedraal, voor hetzelfde Altaar, die H. Wijding wederom verrigt door zijne Doorl. Hoogw. den Aartsbisschop van Utrecht, geassisteerd door eene talrijke schaar priesters en assistenten. Nadat het H. Misoffer, waaronder de plegtige wijding der Oliën plaats vond, *pontificaliter* was opgedragen, werd het Allerheiligste Sakrament door den Hoogw. Aartsbisschop in processie plegtstatig overgebragt van het Hoogaltaar naar de H. Sacraments Kapel. De processie werd geopend door een tal van aanzienlijke ingezetenen van 's Bosch, wier godvruchtige deelneming getuigde van het diep gevoel, van den zoeten troost, waarmede wij te dezer stede de godsdienst in haren oude luister, met nieuwen glans hersteld ziet. Op hen volgde het processiekruis, waarna het zangkoor en de talrijke rij van geestelijken, welke den Metropolitaan met brandende waskaarsen omgaf. De uitwerking dezer scharen, van die deftige burgerenrij, van die eerwaardige priesterenschare, met hare glanzende, door het invallend zonnelicht stralende dalmatieken en kappen, van dien Kerkvorst, door het metropolitaan-kruis voorafgegaan, het Heiligste der Heiligen dragende, van die zangen, luistervollen optogt onder die hooge kerkgewelven, door die wijde hallen heen, de indruk door dat alles gemaakt, laat zich niet beschrijven. Nadat het H. Sakrament op het altaar der kapel geplaatst was, begaf zich de processie voorbij het choor naar de kapel van het mirakuleuze beeld der H. Moedermaagd en keerde na aldaar eenigen tijd te hebben gebeden, in dezelfde orde door de poort van den *ambon* naar het Hoogaltaar terug. Opmerking verdient het tevens, dat de Hoogw. Aartsbisschop bij deze plegtigheid versierd was met denzelfden mijter, waarmede ook Bisschop Ophovius die verhevene handeling onzer H. Godsdienst te 's Hertogenbosch voor het laatst heeft verrigt.

Men leest in de *Kerkerlijke Courant*:

»Te Amsterdam zal een maandschrift uitgegeven worden, onder den titel van de *Christelijke Onderzoeker*. Onder andere rubricken zal men daarin ook aantreffen eene rubriek, die open staat voor *klagten van welken aard tegen kerk of kerkgenootschap, protesten tegen besturen en hunne werkzaamheden, hetzij bij beroepingen van predikanten of andere kerkelijke bedieningen.*

»Of de klagten iets baten zullen weten wij niet. Wij gissen dat zij daar zullen te lezen staan zonder meer; anders zouden wij den raad willen geven, dat die gemeenten, wier kerkeraden herhaaldelijk beroepingen uitbrengen, waarvan het vruchtelooze is te voorzien, hunne klagten indienden bij de *Christelijke Onderzoeker*, wegens verwaarloozing van de belangen der gemeenten, aan de zorg der kerkeraden toevertrouwd.

»De rubriek zou daardoor nog al uitgebreid kunnen worden."

't Is niet twijfelachtig, welke partij door dezen *Onderzoeker* zal gediend worden. Van der Protestanten »klagten tegen Kerk of Kerkgenootschap," van hunne »protesten tegen besturen en dezer werkzaamheden," zal hij uitvoerig melding maken, Hij zal dus doen wat in zijn vermogen is, om het protestantsche volk tegen het in 't hervormd kerkgenootschap bestaande gezag al meer en meer op te ruijen en in beweging te brengen.

't Is onmiskenbaar, dat er op geene meer revolutionnaire wijze, ter hervorming van het hervormd genootschap, kan te werk gegaan worden. En toch zal de *Christelijke Onderzoeker* een der organen zijn van de historische aristokraten-partij! Zijne taktiek zou door de wildste demagogen niet afgekeurd worden.

De gedragingen dier aristokraten partij brengen ons de woorden in de gedachte van den graaf de Champagny (Les Césars, I, 66): »*Ces nobles déchus sourient à l'idée de se relever, par une révolution.*"

---

Ook het onderstaande is ontleed aan het artikel van de *Revue des Deux mondes*, over de Oostersche quæstie, waaruit wij reeds voor een paar dagen eenige opmerkelijke plaatsen mededeelden. Bij de verschillende gevoelens die men nog altijd blijft koesteren aangaande de intentien van den Czaar, bij de hardnekkigheid waarmede sommigen, in weerwil der onwraakbaarste bewijzen, zich nog blijven vastklemmen aan de christelijke gezindheid van den schismatieken autokraat is dit slot der beschouwingen van de *Revue des Deux mondes*, naar 't ons voorkomt, hoogst belangrijk te achten. Het geeft in korte trekken te lezen wat de bedoeling is van Rusland met het opwerpen der Oostersche quæstie, en hoedanig men reeds sinds jaren, de Russen heeft opgevoed om tot dat doel te komen. De *Revue des Deux Mondes*, aannemende en het door Russische dokumenten stavende, dat de krijg die ontketend wordt, in den grond een godsdienstige zal wezen, eene laatste poging welligt van het Grieksch schisma, om de Kerk van Christus aan zich te onderwerpen, kan niet beschuldigd worden van partijdigheid, wij dat maandschrift niet gezegd kan worden zuiver katholiek te zijn. 't Heeft echter gezond verstand genoeg om in de schismatieke beweging voor het Christelijk Europa een dreigend gevaar te zien. Moen moet door protestantsche veroordeelen verblind wezen, gelijk b. v. de *Amsterdamsche Courant* het is, om naar de zegepraal te kunnen haken, der verderfelijke politiek van den Czaar en zijne handlangers.

»De tegenwoordige oorlog is voor Rusland inderdaad een godsdienst-oorlog, en weinige lieden in het westelijk Europa weten iets van den godsdienstigen geest welke de ziel is van het Russische volk.

»Het is eerst sedert een jaar dat het publiek hoort spreken van de orthodoxe Kerk, en het is onbekend met den arbeid, dien men in Rusland overal gedurende de laatste dertig jaren er aan ten koste gelegd heeft om de nationaliteit, de politiek en de poëzij te vermengen met de godsdienst. Rusland is tot het Christendom bekeerd door de Grieksche Kerk van Konstantinopel. Op het einde der XVII eeuw voerde een Russisch minister, Boris Godwnov, die in naam van Czaar Fedor regeerde, het patriarchaat in de Russische Kerk in. In de investuurakte van het nieuwe patriarchaat las men deze vreemde assertie der zich ontwikkelende Russische eerzucht, dat »de stad Rome was gevallen door de ketterij van Apollinarius, welke plaats had in de IV eeuw, en dat Konstantinopel, het nieuwe Rome, gevallen zijnde in de magt der Ottomanen, Moskou het derde Rome moest zijn." Een eeuw later, sedert Peter de Groote tot aan Katherina, wendde zich het gouvernement meer tot de beschaving dan tot de godsdienst. Terwijl het aan 't Westen de rezultaten ontkende zijner vorderingen in alles wat de politieke magt betreft, en met volle kracht optrad in de politieke wereld van Europa, verzwakte het van binnen, ten voordeele van het autokratiesch gezag, den invloed der Kerk. De Fransche inval van 1812 staakte deze beweging. Men zou zeggen dat van dit oogenblik af de ziel van Rusland tot haar verleden is teruggekeerd, even gelijk de legers van Barclay, de Tolly en van Kutusoff voor den overwinnaar tot in het hart van het rijk terugtrokken. De katastrof van het Fransche leger in 1812 was voor de Russen een van die gebeurtenissen, welke door den indruk dien zij op alle klassen te weeg brengen aan eene natie het gevoel en de maat van haar zelve geven, en haar in de armen eener nieuwe bestemming schijnen te werpen. Het godsdienstig en het nationaal gevoel verhieven zich te gelijk en het een door het ander, bij het gezigt der nederlaag van Napoleon, in dat half beschaafde volk, onbekwaam om de menschelijke oorzaken te onderscheiden in de vernietiging der Fransche expeditie. De dichters, beantwoordende aan het nationaal gevoel, schreven die overwinning toe aan den God der Russen en riepen Rusland uit voor heilig land. De politiek werd bezield door deze volksopgewondenheid, en de godsdienstige wetgeving er van doortrokken. De *Svod*, Russesch wetboek in 1822 afgewerkt, draagt in alles wat betrekking heeft tot de godsdienst, den stempel der gebeurtenissen van 1812. Deze godsdienstige wetgeving van 1822, zeer vervolgziek in hare strafbepalingen, doemt de Katholieken en Protestanten tot een volstrekte beweging-loosheid, maar beschermt, bevordert en bemoedigt het Russische proselytismus. Deze wetgeving is niet nieuw, zij is geput uit de *Ulozenir*, eene verzameling van oude Russische wetten, gemaakt in een tijd dat Rusland nog geen andere onderdanen telde, dan die tot den Griekschen ritus behoorden.

»Dit kort overzigt van de inwendige gesteldheid van Rusland — zegt de Ficquelmont (*le coté religieux de la question d'orient*, p. 72,) zal volstaan om te doen begrijpen, hoe eene onafgebroken inspanning van dertig jaren onder de heerschappij van eene dusdanige wetgeving den staat van godsdienstige opgewondenheid hebben kunnen voortbrengen, waarvan wij de uitwerkselen zien. Het is geene toevallige overprikkeling, verwekt door eene individueele opwinding. Zij is voor het Russische volk eene natuurlijke en blijvende toestand, die het als ingeschapen is. Het is eene kracht die in den Rus huist, die rust als hij rust, en zich ontwikkelt als hij zich beweegt. Dat volk uit zijne wetten het gevoel verkrijgende van bevoorregt te zijn onder alle de natiën, die, als hij niet op den weg der waarheid staan, geeft zich met de te meer vervoering aan dat gevoel over, wijl er in zij dagelijksch leven niets voorkomt, 'tgeen het van de gesteldheid zijner ziel zou kunnen aftrekken. Het lee in een staat van volkomen afzondering, het is niet om ringd van eene maatschappelijke beweging, welke zij geest zou kunnen bezig houden; zijn leven is stil, een voudig, eentoonig, en toch werkzaam, maar zijn arbei is een zoodanige, welke ieder dag wederkeert, zonde hem een stap verder te brengen. Zoo de godsdienst voo dat volk eene verzekering van zaligheid is, te gelijkertij dat zij een voorwerp is van verhoovaardiging, en zoo zij eeredienst het eenigste is, in staat om het te roeren hoe zou dan deze ontroering zijne verbeelding niet doe ontvlammen? En zoo deze ontroering zich verbindt aa de herinnering der nationale glorie, zoo langdurige over winningen, behaald op de vijanden van zijn geloof, hen het rezultaat toeschijnen eener zending, die hij te ve vullen heeft, zoo hij ziet dat de vijand zich op de langen weg gereed maakt om de wapenen weder op t vatten, gelooft men dan dat zulk een volk eene ord zal afwachten om te gevoelen?

Ziedaar wat in den boezem van het volk schuilt, maar onder de mannen in Rusland die denken, in de hoogste politieke kringen, ja bij den keizer zelven welligt zou men niet vermoeden, dat er droomerijen bestaan, welke die wonderlijke mengeling van politieke eerzucht, nationale opgewondenheid en godsdienstig mysticismus, voortbrengen. Doch om zich hiervan te overtuigen behoeft men slechts een oog te slaan in eene memorie *over het Pausdom en de Roomsche quæstie*, geschreven door een Russiesch diplomaat. De schrijver dezer opmerkelijke memorie, de heer Tutchef, bekleedt een hoogen post in Rusland aan het ministerie van Buitenlandsche Zaken; hij bezit in de hoogste mate het talent van behendige voorstelling en verleidelijke bewijsvoering, de kunst om vernuftige gedachten, zeer fijn uit te drukken en stoute inzigten te omkleeden met een aannemelijken vorm waarin de pennen, der Russische kanselarij zoo zeer uitmunten. Reeds voor vier jaren werden wij getroffen door de ideen van den Russischen diplomaat betreffende de godsdienstige aangelegenheden in het Westen, doch wij zagen er niet veel anders in dan eene paradoxale thesis pikant door hare oorspronkelijkheid, en wij belijden het opregt, wij zagen onder die parade geen Europeeschen oorlog. De thesis van den heer Tutchef komt hierop neder. — Het Pausdom, zeide hij, is de zuil, die in het Westen, gelijk het dan ook mag gaan, het geringe overschot onderstennt, 't welk er van het christelijk gebouw, na de groote verwoesting der XVI eeuw en de instortingen die sedert hebben plaats gehad is overgebleven; maar 8 eeuwen zijn voorbijgegaan sinds den dag dat Rome den laatsten band heeft verscheurd, die haar verbond aan de orthodoxe traditie der algemeene Kerk. Van dien dag af heeft Rome, door zich een eigen toekomst te maken, over die van het Westen voor eeuwen beslist. Zij heeft tusschen de twee menschheden een afgrond gegraven. Op haar valt de schuld van het onstuimig en revolutionair karakter van het Westen. Door zich af te scheiden van de orthodoxe eenheid en door te willen heerschen over de tijdelijke maatschappij, heeft het Pausdom het Protestantismus en de revolutie in het leven geroepen. Het Pausdom is thans magteloos tegenover de revolutie. Maar bij het zien van 'tgeen er gebeurt, tegen over die wereld des kwaads, geheel geregeld en gewapend als zij is, met haar kerk van ongodsdienstigheid en haar bewind van oproer, valt het moeijelijk aan de Christenen de hoop te ontzeggen, dat God niet zal opstaan om aan Zijn Kerk de volheid harer krachten terug te geven, en dat Hij zelf, ten Zijnen tijde met Zijne ontfermende hand de wonde zal heelen, door de handen der menschen aan Zijn Kerk toegebragt, die opene wonde, welke sedert acht honderd jaren bloedt. De orthodoxe Kerk heeft nooit aan die genezing gewanhoopt. Zij ziet haar te gemoet, zij rekent er op, niet met vertrouwen, maar met zekerheid. Zij weet bovendien dat op dit oogenblik even als voor acht eeuwen, de christelijke toekomst van het Westen altijd in de handen is der Kerk van Rome, en zij hoopt met vertrouwen, dat op den dag der groote hereeniging deze haar dien gewijden schat ongeschonden weder zal ter hand stellen."

»En wie zal de aangekondigde hersteller zijn van de godsdienstige eenheid? De Keizer van Rusland. Zoo luidt inderdaad de konklusie:

»Het zij mij vergunt — dus eindigt de Russische diplomaat — aan een voorval te herinneren, 't welk in betrekking staat tot het bezoek door den Keizen van Rusland in 1846 aan Rome gebragt. Men zal ongetwijfeld nog weten met welke algemeene ontvoering men hem ontving bij zijn verschijning in de Sint-Pieterskerk, — de *verschijning van den orthodoxen Keizer na vele eeuwen afwezendheid in Rome terug gekomen*, — en welk een elektrieke beweging zich door de menigte verspreidde, toen zij hun zag gaan om op het graf der Apostelen te bidden. Die ontroering was wettig. De knielende Keizer was niet alleen; geheel Rusland lag met hem geknield. Laat ons hopen dat het niet te vergeefs zal gebeden hebben bij de heilige overblijfselen."

Tot zoo ver gaat bij de uitstekendste geesten de drift van het Russische proselytismus, en van zulk een zending droomt de orthodoxe Keizer. Voor het Rusland van Keizer Nikolaas even als voor dat van Boris Godwnov is Moskou het derde Rome geworden. Het ten oorlog trekkende Rusland heeft ten doel Europa aan een »christelijke kroon" te onderwerpen.

Niets anders is het karakter en het doel van Rusland in den strijd die staat aan te vangen, ofschoon vroeger dan hij hem verwacht had. Het geldt hier niets minder dan de schok der twee menschheden, gelijk de heer Totchef het genoemd heeft. De liberale beschaving van het Westen onderneemt om het nieuwe despotieke fanatismus van het Oosten, belust op veroveringen, terug te dringen. Het is thans de quæstie, Rusland te dwingen om de vrede te vragen. Wij houden ons verzekerd van de overwinning der Westersche beschaving, maar het zal een geweldige en langdurige oorlog zijn, en, springt het niet in het oog dat het Westen, om hem vol te houden, behoefte heeft aan de vereeniging van al zijne belangen en al zijne levende krachten."

Door de Redactie van de *Koophandel- en Zeevaarttijdingen* is op ultimo Maart opgemaakt een *Algemeen Overzigt van de Scheepvaart onder Nederlandsche vlag* op de Nederl. en vreemde Oost-Indische bezittingen, China enz., gedurende het jaar 1853, benevens een naauwkeurig en volledig Register van alle schepen onder Nederl. vlag, voor die vaart gebezigd wordende of daarvoor beschikbaar. Om een juist denkeeld te geven van de nuttigheid van dat boekske, vermelden wij slechts dat het bevat de namen der schepen, ressortsgewijze naar alphabetische volgorde, soort, grootte in Nederlandsche tonnen, ouderdom, classificatie voor assuradeurs, kapiteins-namen en derzelver collegievlag-nommers, boekhoudersnamen en woonplaatsen, en laatste berigten omtrent dezelven op ultimo December 1853; benevens eene algemeene lijst naar volgorde van de verschillende collegievlaggen, gevoerd door bovengenoemde kapiteins (voor zoo verre die van eenig collegie lid zijn) met het daarop correspondrerende volgnommer van het register; alsmede eene lijst, insgelijks ressortsgewijze naar alphabetische volgorde, van de in aanbouw zijnde schepen, voor diezelfde vaart bestemd of geschikt. (*Hbl.*)

Gisteren avond, omstreeks 6½ ure, is ten huize van den heer J. Laubuhr, handelende onder de firma van Bruning en Mühren, op den Nieuwendijk n°. 204, brand ontstaan, ten gevolge waarvan drie kamers op de derde verdieping zijn uitgebrand; zes spuiten hebben gewerkt en ten acht ure was men den brand meester. De oorzaak is onbekend.

Z. M. heeft de beroeping goedgekeurd, uitgebragt door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Utrecht op ds. Beets, theol. dokt. te Heemstede.

Met leedwezen verneemt men, dat H. M. de Koningin sedert eenige dagen aan koorts lijdende is: men mag evenwel de hoop voeden, dat die ongesteldheid slechts van voorbijgaanden aard zal zijn. (*Dagbl. van 's Gr.*)

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn aangeschreven om te vergaderen op Donderdag den 27sten April aanstaande.

In den nacht van Zaturdag op Zondag jl. is de buikspreker J. Jansen, tusschen Winschoterzijl en Winschoten geweldadig door 3 personen aangerand. Ofschoon hij zich verdedigde, moest hij toch, nadat hij door met een mes, eene snede onder de kin door den bakkebaard heen, ontvangen had, voor de overmagt bukken. Nadat zij hem hadden gegrepen, beroofden zij hem van eene som van ruim ƒ19.

# BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

## FRANKRIJK.

PARIJS, 13 April. De onzekerheid omtrent de strekking der diplomatieke onderhandelingen is nog niet weggenomen, en men blijft steeds vragen naar de bedoelingen der Duitsche mogendheden; vooral de tijding van het terugroepen van den Pruissischen minister uit Londen, heeft eenige bezorgdheid opgewekt, wijl die minister bekend staat als een voorstander der vereeniging van centraal Europa met het westersche Europa.

Het *Journal des Débats* beschouwt den onlangs uitgevaardigden firman waarbij de regtspleging in Turkije ten gunste der Christenen wordt veranderd, en toont aan, dat daarmede de gelijkheid aller burgers voor de wet in der daad is ingevoerd, schoon elk woord waarin eene erkenning dezer gelijkheid zou gelegen zijn, zorgvuldig vermeden is met het klaarblijkelijk doel om de vooroordeelen der Mohammedaansche bevolking niet te kwetsen.

— Omer Pacha heeft uit Konstantinopel bevel ontvangen geene belangrijke operatien tegen de Russische troepen te ondernemen voor de aankomst van het Fransch-Engelsche leger. Die tijding blijft echter, even als alle overige berigten van het oorlogstooneel hoogst onzeker.

— De wapenschouwing ter eere van den hertog van Cambridge gehouden is zeer luisterrijk geweest.

— De Fransche generaal Canrobert is heden alhier aangekomen met 1100 man troepen.

— De admiraal sir Ch. Napier is door den schout-bij-nacht Plumridge verwittigd, dat 18 Russische schepen van Helsingfors naar Reval zullen vertrekken De Britsche vloot maakte zich gereed hen aan te tasten.

## ENGELAND.

LONDEN, 13 April. De tijding medegedeeld door den *Times* van het terugroepen van den heer Bunsen, minister van Pruissen bij het kabinet van Londen, heeft aanleiding gegeven tot eene interpellatie in het Huis der lords. De *Times* had namelijk betoogd dat het terugroepen van den heer Bunsen het teeken was van een verbond tusschen Pruissen en Rusland. Lord Clarendon, antwoordende op de interpellatie heeft verklaard, dat hij geloofde dat het feit juist zijnde — 't geen hij echter niet kon verzekeren — er echter deze beteekenis niet in zag. Voorts is uit hetgeen door den edelen lord gezegd is, omtrent het Weener protokol en de bijzondere verbindtenis tusschen Oostenrijk en Pruissen, onmiddellijk op te maken, dat de Duitsche mogendheden zich in niets verbonden hebben tot een werkdadig deelnemen aan den krijg tegen Rusland.

— Men leest in den *Times*:

»De handelsberigten uit Rusland doen zien, dat het door het Russische gouvernement uitgegeven staatspapiergeld snel in waarde daalt. Van de zijde der Regering wordt verzekerd, dat er in de vesting, alwaar 's rijks baar geld bewaard wordt, nog negetien tot twintig millioen pond sterling aan specie voorhanden is, als waarborg voor de houders van het papiergeld; doch dat de handelsstand te St. Petersburg aan die verzekering niet veel geloof hecht, schijnt te blijken uit het feit, dat de banknoten tot een diskonto van twaalf pCt. gedaald zijn. De prijs van den wissel op Londen stemt daarmede overeen; en men begrijpt niet hoe het Russische gouvernement de noodige geldmiddelen zal kunnen bekomen, om groote legers buiten zijn grondgebied een geruimen tijd te kunnen onderhouden.

Intusschen bezwijken reeds groote Russsische handelshuizen: eene firma te St. Petersburg, eene te Riga, en drie te Moskau hebben in den laatsten tijd hare betalingen gestaakt.

»Te Riga had men volgens de jongste berigten zacht weder; en men dacht dat het ijs er omstreeks den 7den dezer maand zou los gaan."

— Uit eene doorgaans goed onderrigte bron verneemt men, met betrekking tot de inbeslagneming van de achter geblevene goederen van Sir Hamilton Seymour, dat de Czaar werkelijk heeft goedgevonden op al de in het hotel der ambassade te St. Petersburg achtergeblevene goederen, waaronder eene kleine verzameling schilderijen en zeldzaamheden, de geheele garderobe van Lady Seymour en van Miss Seymour en wat dies meer zij, beslag te leggen. Sir Hamilton Seymour had een agent van de ambassade gelast zijne bezittingen uit St. Petersburg af te zenden; de Czaar hiervan onderrigt zijnde, deed onderzoeken of zij zich reeds aan boord van een schip bevonden, en daar dit niet het geval was, verbood hij ten strengste die goederen af te geven. Van eene konfiskatie is geen sprake. De verschillende goederen zullen verzegeld en aan een Petersburger handelshuis ter bewaring worden gegeven.

## DUITSCHLAND.

WEENEN, 11 April. De jongste tijdingen uit Epirus van 5 dezer bevestigen de (reeds vermelde) volkomene nederlaag van de insurgenten bij Janina. De opstandeling Grivas heeft in de grootste wanorde zijnen terugtogt bewerkstelligd.

BERLIJN, 13 April. Men verzekert, dat het verschil van gevoelen 't welk zich tusschen Oostenrijk en Pruissen opdoet, ten aanzien van het onderling verbond, 't welk zij wenschen te sluiten, zou bestaan in de vraag of een dezer beide mogendheden zonder den anderen te hebben geraadpleegd zich in den oorlog zou mogen mengen.

— Volgens de *Nat. Ztg.* zou het ontslag van het Deensche ministerie met het bezoek van den admiraal Napier bij den Koning in verband staan. Het ministerie was voor eene strikte neutraliteit en had o. a. bevolen dat geen Deensche loods een Engelsch oorlogschip door de Deensche wateren zou mogen loodsen. Toen Napier zich daarover bij den koning wilde beklagen, verklaarden de ministers dat de koning ziek was en gaven bij een tweede meer ernstige poging des admiraals, om bij Z. M. toegelaten te worden, hun afscheid. Wanneer deze krisis met de benoeming van een liberaal, meer tot Engeland overhellend ministerie eindigen mogt, dan zou dit van grooten invloed op Zweden kunnen worden.

— Men leest in de *Volkshalle*:

»Dat de Regering zich op het standpunt der troonrede houdt, bewijst de in de plaats van de ordonnantie van 7 November gegevene instruktie aan de gezamenlijke ambtenaren, dd. 27 Maart N°. 4576. Een en ander is er bereids van medegedeeld; ook de inleiding die woordelijk in de *Karlsruher Zeitung* is te vinden, zal u bekend zijn, en ik ben meer en meer in staat u den inhoud, die onmiddellijk op de inleiding volgt, woordelijk mede te deelen;

»Ingeval aan die verwachting niet mogt voldaan worden, dan zal men zich genoopt vinden, de volgende instruktie aan de groothertogelijke ambtenaren mede te deelen, om ze des vereischt uit te voeren.

»1, In 't algemeen mogen geene bevelen of aanschrijvingen van den Hw. H. Aartsbisschop, of van de onder hem staande kerkelijke overheden, met de van kracht zijnde wetten en verordeningen van den Staat niet overeenstemmende, en voornamelijk zonder de vereischte medewerking of goedkeuring van den Staat uitgegeven, door staatsambtenaren hoegenaamd erkend of ten uitvoer gelegd worden.

»2. Geestelijken, uitsluitend door den Heer Aartsbisschop tot Pastoors aangesteld, worden in die hoedanigheid door den Staat niet erkend. Omtrent de ten gevolge daarvan te treffen maatregelen zal men in enkele gevallen eene naar omstandigheid vereischte wijziging aanduiden, zoodat het bestuur van het gewest waar eene eigendunkelijke aanstelling tot Pastoor mogt plaats hebben, daarvan onverwijld kennis moet geven.

»3. De disciplinaire vonnissen van den heer Aartsbisschop tegen geestelijken, welke ingevolge de bestaande wetten, ter voltrekking de voorafgaande goedkeuring van den Staat behoeven, namelijk alle vonnissen, welke eene grootere straf bepalen, dan berisping, geldboete tot 30 fl. en ambtsschorsing gedurende vier weken, mogen, ingeval de verkrijging der goedkeuring van den Staat achterblijft noch burgerlijk noch staatsregterlijk worden uitgevoerd. Bijzonderlijk mogen dergelijke vonnissen noch ten aanzien der persoonlijke vrijheid en het vermogen van den gestraften geestelijke een geregtelijk verbindende uitwerking hebben, noch hem in diens staatsambtelijke funktien, bij voorbeeld, als schoolinspekteur, hoofd van een gesticht, staatsambtenaar enz. belemmeren. De groothertogelijke ambtenaren worden ten deze aandachtig gemaakt, van elken geestelijke op zijn verzoek, tegen de hierop betrekking hebbende tegenkantingen der kerkelijke overheden, eene voldoende bescherming te verleenen. De door de kerkelijke overheid verzochte medewerking van den Staat ter volvoering van dergelijke straffen, wier oplegging volgens de tegenwoordige wetten zonder voorafgaande goedkeuring des Staats vergund is, mag vooreerst slechts met toestemming dezerzijds verleend worden.

»4. Eveneens moet in algemeene mandementen en bevelen van den heer Aartsbisschop, welke niet geheel in den eigenaardigen werkkring der Kerk liggen, de inmenging van burgerlijke of Staatszaken verbeden worden, in zooverre hiervoor de vereischte goedkeuring der regering niet gegeven is.

»5. Bij het bevelen van buitengewone kerkelijke plegtigheden, welke een onmiddellijken invloed op het burgerlijke leven zouden kunnen uitoefenen, bij voorbeeld het bevelen van missien, processien, bedevaarten, moeten de gewestelijke overheden, als met de politie belaste besluiten of, en in hoeverre daardoor het openbaar welzijn of de openbare veiligheid met eenig nadeel zou kunnen worden bedreigd en alsdan, naar aanleiding der algemeene Staatswet en hare bepalingen, naar omstandigheden de noodige maatregelen nemen en bevelen geven.

6. »De buiten de wettige magt van Mgr. den Aartsbisschop liggende, door hem gegevene bevelen en aanschrijvingen, betreffende het beheer en de aanwending van kerkelijke fondsen en die van stichtingen, mogen door geen burgerlijke overheid in acht genomen worden. Ten slotte worden de groothertogelijke ambtenaren gelast, omtrent elke, het kerkelijk geschil betreffende gebeurtenis, in hun gewest, »dadelijk verslag te geven."

»11. Den 4 gr. Kreisregeringen wordt ter kennis gebragt en den last gegeven, aan de beheerders van alle, onder opzigt zijnde Katholieke en gestichts-fondsen, kennis te geven, dat zij aan geene aanschrijvingen van kerkelijke overheden gevolg mogen geven, indien zij zich voor gevangenisstraf willen vrijwaren.

»WECHMAR. ESCHBORN."

[Alles komt hier op uitlegging en toepassing aan.]

— Bij keizerlijke ukase wordt de minister van oorlog gelast, de bataljons van het vierde reservekorps in aktieven dienst te doen overgaan, en twee reserve-batterijen bij ieder korps te organizeren. Deze maatregel moet, *wegens het dreigend gevaar, waarin het rijk zich bevindt*, onmiddelijk worden ten uitvoer gelegd.

## BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 13 April. Belg. leen. 2½ pc. 47½, 1840, 1842 4½ pc. 82¼, 1852, —; Spanje 1—3 pc. 16¾; Binnenl. 3 pc. 32 7/16; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 61½.

PARIJS, 13 April. Fransche 3 pc. 68.05; 4½ pc. 92.60; Bank-Aktiën —; 3 pc. Spanje —; id. 1 pc. —; 4½ pc. Rusland —; Met. 5 pCt. —; Rom. Leening 1850. 80.

LONDEN, 13 April. Consols 87¾ a —; 3 pc. Spanje bui-

tenl. 35 a —; 1 pc. dito 17⅛ a —; Comité-Bewijzen 3¼ a —; Passive 3½ a —; Rusl. 5 pc. 90 a —; 4½ pc. dito 79 a —; Holl. 4 pc. 84 a —; 2½ pc. 56 a —; Braz. 94 a —; Peru 4½ pc 59 a —; Gren. uitg. 6 a —; id. werk. 16 a —; 3 pc. Mexiko 24 a —; 4 pc. Portugal 35 a —; Ecuador 3¼ a —; Wissel op Amst. 11.15; Parijs —.—; Petersburg —.

WEENEN, 13 April. Met. 5 pc. 85⅜; id. 4½ pc. 76½; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 13.14; Amst. ——; Parijs 164; Goud 39½; Zilver 35.

BERLIJN, 13 April. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 80½p; 5 pc. 91p; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. 14; Parijs 78¼p; Amst. 140½; Ween. —; Petersb. 3/w. 94½p.

HAMBURG, 13 April. Spanje 3 pc. 30½; id. 1 pc. 16; Rusl. 5 pc. 89½; Wissel op Londen 3/m. —.—; Amst. 2/m. —.—.

FRANKFORT, 13 April. Met. 5 pc. —; 3 pc. Spanje binnenl. 32⅞; id. 1 pc. 17⅛; Wissel op Londen 3/m. ——; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

## PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

| | | 13 APRIL 4 u. gebl. | 14 APRIL 4 u. | | | gebl. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| *Nederl.*, Werkel. Schuld à | 2½ pCt. | 54⅝ | 54¾ | à | 55 | 54⅞ |
| Dito Dito | 3 „ | 65¾ | 66 | „ | | |
| Dito Dito | 4 „ | 82⅝ | 82⅝ | „ | 83 | 82⅞ |
| Amortisatie | 3½ „ | 82¾ | 83 | „ | | |
| Handel-Maatschappij | 4½ „ | | 110 | „ | | |
| Haarlemmermeer | 5 „ | | | „ | | |
| O. I. Leening 1844 | 4 „ | | | „ | | |
| Aand. Arnh. Spoorweg | 4½ „ | | | „ | | |
| Dito Hollandsche dito | | | | „ | | |
| Obligatiën | 4½ „ | | | „ | | |
| *België*, Certifikaten | 2½ „ | | | „ | | |
| Dito | 4½ „ | | | „ | | |
| Dito *Rothschild* | 2½ „ | | | „ | | |
| *Frankrijk*, Certifikaten | 3 „ | | | „ | | |
| *Rusl.*, bij *Hope en C°.* | 5 „ | 95 | 94⅞ | „ | 95 | |
| Dito A°. 1828—1829 | 5 „ | 94½ | 9-½ | „ | | |
| Inschr. op 't Grootboek | 6 „ | | | „ | | |
| Dito Certifikaten | 6 „ | | | „ | | |
| Certifikaten te Hamburg | 5 „ | | 82½ | „ | | |
| Negot. 1831 en 1833 | 5 „ | | | „ | | |
| Negot. 1840 | 4 „ | | 71½ | „ | | |
| Dito *Stieglitz* | 4 „ | | | „ | | |
| Dito Nieuwe | 4 „ | | | „ | | |
| Nieuwe Engelsche | 4½ „ | | 79⅛ | „ | | |
| *Spanje*, Nieuwe 3 pCt. thans | 1 „ | 17⅛ | $17\frac{1}{16}$ | „ | 17⅛ | |
| Nieuwe | 3 „ | | | „ | | |
| Binnenlandsche | 3 „ | 32⅝ | 32½ | „ | | |
| Cert. Coup. Sp. Com. | | $3\frac{9}{16}$ | $3\frac{9}{16}$ | „ | | |
| Amortisable Schuld | | | | „ | | |
| *Portugal*, te Londen | 3 „ | 32 | 31⅞ | „ | 32⅛ | $32\frac{1}{16}$ |
| Dito Uitgestelde | | | | „ | | |
| *Weener* Bank | 5 „ | | | „ | | |
| Dito | 4 „ | | | „ | | |
| Metalliek 1816—1852 | 5 „ | 58½ | 57⅞ | „ | 58⅛ | |
| Dito [illegible] | 2½ „ | 29⅞ | | „ | | |
| Dito 1851 en 1852 | 2½ „ | 29⅞ | | „ | | |
| Dito 1849 | 5 „ | 76½ | 76¼ | „ | | |
| Dito Letter B | 5 „ | 76½ | 76¼ | „ | | |
| Aand. *f* 500 bij *Rothsch.* | | | | „ | | |
| Dito - 250 dito 1839 | | | | „ | | |
| *Napels*, Cert. bij *L. en B.* | 5 „ | | | „ | | |
| *Polen*, Obligatiën | 4 „ | | | „ | | |
| Aandeelen 1835 | | | | „ | | |
| Dito met Loting fl. 500 | | | | „ | | |
| *Sardinië*, te Londen | 5 „ | | | „ | | |
| *Denemarken*, dito | 5 „ | | | „ | | |
| *Peru*, dito | 4½ „ | 57 | 56½ | „ | | |
| *Grieken*, te Londen | 5 „ | | | „ | | |
| *Philadelphia*, bij *Hope en C°.* | 5 „ | | | „ | | |
| Dito te Londen | 6 „ | | | „ | | |
| Dito Bank | | | | „ | | |
| *Louisiana*, te Londen | 5 „ | | | „ | | |
| *Brazilië*, te Londen 1824 | 5 „ | 90 | 90¼ | „ | | |
| Dito 1843 | 5 „ | | | „ | | |
| *Grenada*, dito à £ 100 | 2¼ „ | | 16 | „ | | |
| Dito Uitgestelde | | $6\frac{5}{16}$ | 6 | „ | | |
| *Ecuador* | | | | „ | | |
| *Mexiko*, te Londen £ 100 | 3 „ | 22½ | | „ | | |
| Dito Onbepaalde | 3 „ | 22½ | | „ | | |
| *Venezuela*, te Londen | 3¾ „ | | | „ | | |
| Dito Uitgestelde | 1 „ | | | „ | | |

In geene der genoteerde fondsen was de handel bij willige stemming van eenig belang.

*Koers van het Geld:* Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

## Wisselkoers.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Parijs | 2/m. | *f* $55\frac{9}{16}$ | Livorno | 2/m. | *f* 37¼ |
| » | zigt | » 56¼ | Napels | » | » 80½ |
| Bordeaux | 2/m. | » 55 | Petersburg | » | » 1.60 |
| [illegible] | 4½/m. | » 55⅝ | Weenen | 6/w. | » 24¾ |
| Madrid | 3/m. | » 240 | Augsburg | » | » 35⅝ |
| Cadix | » | » 240 | Frankfort | » | » 98⅝ |
| Sevilla | » | » 237 | Hamburg | 2/m. | » $35\frac{1}{16}$ |
| Bilbao | » | » 238 | » | zigt | » $35\frac{5}{16}$ |
| Lissabon | » | » 40¾ | Londen | 2/m. | » 11,52½ |
| Porto | » | » [illegible] | » | zigt | » 11,62½ |
| Genua | 2/m. | [illegible] | Rotterdam | » | » ⅛ |

## NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

### PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Metalliek | *f* 21,30 | a — | Pruissische | *f* 35⅛ | a — |
| Napelsche | —,— | „ — | Spaansche | —,— | „ — |
| Div. in £St. | 11,52½ | „ — | Hamb. Russ. | 31⅛ | „ — |
| Eng. Russen | 11,52½ | „ — | Russ. in Z. R. | 32¼ | „ — |
| Fransche | 55½ | „ — | „ Pap. „ | — | „ — |
| Belgische | 55½ | „ — | Pools. in Fl. | 25¾ | „ — |

## SPECIE-COURS.

### GOUDEN SPECIEN.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Stukken à *f* 10 per Stuk | *f* 9,65 | a | 9,75 |
| Oude Gerande Dukaten | » 5,60 | » | 5,70 |
| Wigtige Souvereinen | » 11,60 | » | 11,70 |
| » Pistolen | » 9,55 | » | 9,65 |
| Stukken van 20 Francs | » 9,35 | » | 9,45 |

Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9¼ à 9¾ pc.

### ZILVEREN SPECIEN.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Piasters per Stuk | *f* 2,55 | à | 2,60 |
| Stukken van 5 Francs | » 2,33 | » | 2,36 |
| Brabandsche Kroonen | » 2,65 | » | 2,70 |
| Fransche | » 2,70 | » | 2,75 |
| Pruissische Daalders | » 1,75 | » | 1,78 |
| Zilver 1000 à 980 | *f* —,— | à | —,— |
| » 900 » 700 | » 104,20 | » | 104,70 |

## HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 14 April.

### GRAANMARKT.

Tarwe zonder handel.

Rogge prijshoudend met goeden handel: 119 ℔ n. Odessa *f* 315; 119 ℔ o. gedroogde *f* 322; 118 ℔ n. Arch. *f* 320.

Garst in een doen: 103 ℔ n. Vriess. winter *f* 210; Zeeuwsche Zomer *f* 182.

Haver *f* 3 hooger ter verzending: 76 ℔ voer *f* 145.

Boekweit zonder handel.

*Koolzaad.* Vriesch 54½; Oostvr. 68; Zeeuwsch 67 £. Op 9 vaten Olie in April ek. 71; Oct. 67½ £. *Lijnzaad* prijshoudend: 104 ℔ Riga *f* 290, 101 ℔ Archangel *f* 315. *Raapolie* op 6/w. *f* 41; Vliegend *f* 39½, ¾; 1°. Mei ek. *f* 39½, ¾; Sept. *f* 38½; Oct. *f* 38½, ¾; Nov. *f* 38½, ¼; Dec. *f* 38¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 38; Vliegend *f* 37; 1°. Mei ek. *f* 37; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 37. *Hennepolie* op 6/w. *f* 41¼; Vliegend *f* 40.

ROTTERDAM, 13 April. Tarwe. 161/2 ℔ Bovenlands. Ris *f* 465. — Rogge. 143/2 ℔ Archangel *f* 335; 141/2 ℔ oude dito *f* 308; en 147/2 ℔ Odessa bij partij *f* 315.

SCHIEDAM, 13 April. Rogge. Verkocht: 148/2 ℔ Arensburg *f* 340 kont.; 143/2 ℔ Reval *f* 330 6/w.; 140/2 ℔ n. Archangel *f* 310 6/w. — Moutwijn *f* 18,25, Jenever *f* 22,75, Amst. Proef *f* 24 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 13 April. Boter. Versche Gras *f* 65,70; eerste kwaliteit Hooi *f* 50 a 52; tweede kwaliteit dito *f* 47 a 49.

ANTWERPEN, 13 April. *Koffij.* Hiervan zijn verkoch 400 balen Domingo en 250 balen Brazil.

*Rijst.* Eene partij van 800 balen ongepeld Java Tafel is tot geheimen prijs verhandeld.

*Granen.* De markt blijft vasthoudend met eenige zaken in Tarwe en Rogge.

LONDEN, 12 April. *Suiker. Rauwe.* Vreemde soorten blijven goed gehouden, met opruimende voorraad.

*Koffij.* De vraag voor Ceylon Native blijft aanhouden tot 45 s. 6 d. a 46 s. voor goed ordinair. Plantage en Vreemde soorten zijn insgelijks meer gevraagd.

*Rijst* zonder handel.

*Thee* iets vaster. Congo ordinair niet onder 1 s. te bekomen.

*Talk* prijshoudend met weinig zaken. Petersburger 66 s. 6 d.

*Granen.* Tarwe tot vorige prijzen met meer handel. Garst weinig aangeboden en vast.

BORDEAUX, 10 April. *Voorloop.* 3/6 op fr. 165 genomen.

## SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

TEXEL, 13 April. A. Boer, de Jonge Jacob, Philadelphia. - R. G. Smit, Garonne, Triest.

BANJOEWANGIE, 21 Jan. Hoogeveen Heijmans, Maasstroom. Rott. — 23 Jan. Mooi, Nijverheid, en Doeksen, Oceaan, beide Amst. - Delclisur, Jan van Brakel, Schiedam — 24 Jan Tange, Australië, Rott — 30 Jan. Van Marion, Hendrika, Rott. — 31 Jan. Kasse, Phoenix, Middelburg. — 1 Febr. Van der Plas, Nederland en Oranje, Amst. — 2 Febr. Ballot, Elisabeth en Johanna, Rott. — 6 Febr. Wierikx, Reijerwaard, Rott. — 7 Febr. Zijlstra, Mentor, Amst. - Van Rossen, Witte Cornelisz. de Witte, Tjebbes, Marianne, en v. Calcar, Helena Christina, alle 3 Rott. — 8 Febr. Bondix, Quatre Bras, en de Veer, Maximiliaan Theodoor, beide Amst. - Pott, Alblasserdam, Rott

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

*Op Dingsdag* 18 *April*, *'s avonds ten vijf ure.*

1. De helft in den Wind-Korenmolen *de Gooijer*, aan het Funen, U 7.
2. Een Huis, Achterhuis en Erve, Kalverstraat, E 9.
3. Een Huis en Erve, Martelaarsgracht, L 55.
4. Een dito, Oude Spiegelstraat, KK 68.
5. Een Huis, Achterhuis en Erve, St. Janstraat, J 281.
6. Twee Huizen en Erven, Passeerderstraat, HH 163 en 1[illegible]
7. Een Huis en Erve, tweede Tuindwarsstraat, OO 138.
8. Een Huis, Dubbele Worststeeg, H 80.
9. Een Huis en Erve, Looijersgracht, GG 435.
10. Een dito, Foeliedwarsstraat, U 402.
11. Een Huis, Achterhuis en Erven, Warmoesstraat, J 6[illegible]
12. De helft in een Huis en Erve, Rozengracht, EE 27.
13. Een Huis en Erve, Haarlemmerdijk, UU 324.
14. Een dito, Amstel, Z 374.
15. Een dito, Lindengracht, Schuitenmakerssteeg, QQ 67[illegible]
16. Een Huis, Tuin en Erve, Achtergracht, Z 166.
17. Een dito, Overtoom, J 35 en 924.
18. Een Huis en Erve, Pieter-Jakobdwarsstraat, A 262.
19. Een dito, Nieuwe Leliestraat, MM 252.




Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.